

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/21/2013
Identifikačné číslo spisu:	8013200006
Dátum vydania rozhodnutia:	14.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8013200006.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: U. T., bytom X. O. Z., G. XXX/XX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o sirotský dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/1/2013-36 zo dňa 27. marca 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/1/2013-36 zo dňa 27. marca 2013, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX 0 zo dňa 7. decembra 2012, ktorým zamietla žiadosť o sirotský dôchodok podľa § 76 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). O trovách konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odporkyňa preskúmaným rozhodnutím zamietla žiadosť o sirotský dôchodok z dôvodu, že zomrelý rodič navrhovateľky v období desiatich rokov pred smrťou, nezískal potrebnú dobu piatich rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok. Krajský súd mal preukázané, že nebohý otec navrhovateľky zomrel 6. augusta 2007 a že v rozhodnom období získal len 4 roky a 62 dní dôchodkového poistenia, pričom podľa § 72 ods. 1 zákona na získanie nároku je potrebných 5 rokov dôchodkového poistenia. Poukázal pritom na to, že odporkyňa vykonala rozsiahle dokazovanie za účelom posúdenia nároku navrhovateľky na sirotských dôchodok, predovšetkým zisťovania podmienky uvedenej v § 76 ods. 1 zákona, t.j. či otec navrhovateľky ku dňu smrti získal v rozhodnom období potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, v dostatočnom rozsahu uviedla aké dôkazy vykonala a na základe akých skutočností dospela k záveru, že zomretý otec navrhovateľky W. T. nezískal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, z ktorého dôvodu nie je možné vyhovieť žiadosti navrhovateľky o sirotský

dôchodok.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie. Rozsudok krajského súdu žiadala zrušiť z dôvodu, že stále nebola braná do úvahy doba zamestnania jej otca v SR a ČR pravdivo. Poukazovala pri tom doklady svedčiace o evidencii neb. W. T. vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni Slovenskej republiky, poisťovni Dôvera a vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni Českej republiky, čestné prehlásenia svedkov, ktorí s neb. W. T. pracovali, poštové poukazy o zasielanom výživnom, oznámenie z Riaditeľstva služby cudzineckej polície Českej republiky a svedeckú výpoveď priateľky nebohého, ktoré sa už nachádzajú v administratívnom spise odporkyne, prípadne sú súčasťou súdneho spisu.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní za opodstatnené nepovažuje. Na vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia trvá a navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 14. októbra 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 76 ods. 1 zákona nárok na sirotsky dôchodok má nezaopatrené dieťa, ktorému zomrel rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ak rodič alebo osvojiteľ ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku alebo ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok alebo splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že otec navrhovateľky, narodený dňa XX.XX.XXXX, zomrel XX.XX.XXXX a ku dňu smrti nebol poberateľom starobného, predčasného ani invalidného dôchodku, ani nezomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo z choroby z povolania. Navrhovateľke by nárok na sirotsky dôchodok vznikol, ak by ku dňu smrti jej otec získal potrebný počet rokov podľa § 72 ods. 1 a § 72 ods. 2 zákona, teda minimálne 5 rokov dôchodkového poistenia, za posledných 10 rokov pred dňom smrti. Odporkyňa v rozhodnej dobe zhodnotila 4 roky a 62 dní poistenia. Správnosť tohto zhodnotenia navrhovateľka nespochybňovala, žiadala však o zhodnotenie ďalšej doby tvrdiac, že otec W. T. poctivo pracoval od roku 1966 do svojej smrti v roku 2007.

Námietky, ktorými navrhovateľka v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu sú v zásade zhodné s námietkami, ktoré uplatňovala už v konaní na súde prvého stupňa. Podľa názoru najvyššieho súdu už správny orgán a následne aj súd prvého stupňa sa týmito námietkami navrhovateľky riadne zaoberali. Odporkyňa ako aj krajský súd podrobne a dôsledne odôvodnili, prečo navrhovateľke, ktorá je sirotou po zomrelom W. T., bola žiadosť o sirotsky dôchodok podľa § 76 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a čl. 46 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva, zamietnutá.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského a konštatuje správnosť jeho dôvodov. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu ešte dopĺňa (§ 219 ods. 2 O.s.p.), že rozhodovanie o uplatnenom nároku na sirotsky dôchodok sa spravuje režimom, tzv. dávkového konania, ktoré ak zákon neustanovuje inak, začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá v zmysle ustanovenia § 184 ods. 5 zákona je povinná preukázať tie skutočnosti, ktoré sú na nárok na dávku a na nárok na jej výplatu rozhodujúce.

Napriek tomu, že navrhovateľka v odvolacom konaní predložila list Informačného oddelenia Riaditeľstva

služby cudzineckej polície Českej republiky zo dňa 1. marca 2013, v ktorom sa uvádza, že W. T. mal na území Českej republiky od 11. mája 1999 do 25. októbra 2001 povolený dlhodobý pobyt za účelom zamestnania, pričom ako adresa zamestnania je uvedený U. U. P.S.P., Karlštejn 145, IČO: 65445180, DIČ: 026-600537338, samotná rozhodujúca skutočnosť, či vôbec a ak áno, tak v akom časovom horizonte bol W. T. v riadnom zamestnaneckom pomere založenom pracovnou zmluvou, ním preukázaná nebola. Táto skutočnosť nevyplýva ani z rozsiahleho dokazovania realizovaného správnym orgánom a ani z dokazovania uskutočneného pred súdom prvého stupňa. Rovnako tak ani z priložených čestných prehlásení osôb, ktoré s otcom navrhovateľky pracovali, pripojených fotokópií šekov o obdržaní výživného na mal. navrhovateľku, výkazov o evidencii otca navrhovateľky v zdravotných poisťovniach a ani z obsahu administratívneho a ani súdneho spisu nevyplýva existencia iného ako preukázaného obdobia dôchodkového poistenia, ktoré by odporkyňa na účely sirotského dôchodku nehodnotila.

Vzhľadom na uvedené mal aj odvolací súd za preukázané, že W. T. v posledných desiatich rokoch pred dňom smrti nezískal potrebnú dobu piatich rokov dôchodkového poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok ku dňu smrti a preto v danom prípade ani navrhovateľke nárok na sirotský dôchodok nevznikol.

Záverom odvolací súd iba poznamenáva, že s poukazom na ustanovenie § 27 ods. 3 OSP, z procesného hľadiska nie je možné prihliadnuť na splnomocnenie udelené navrhovateľkou jej matke D. T. zo dňa 10. mája 2013, nakoľko v konaní podľa piatej časti tretej hlavy tohto zákona sa zastúpenie ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony, nepripúšťa. Napriek tomu, že splnomocnená osoba je blízkou osobou navrhovateľky, nevzťahuje sa na ňu výnimka uvedená v poslednej vete tohto ustanovenia, keďže kumulatívne nespĺňa zákonnú požiadavku vysokoškolského vzdelanie druhého stupňa v odbore právo.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.